

EUROPSKI PARLAMENT

2014 - 2019

Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane

2014/2228(INI)

16.4.2015

MIŠLJENJE

Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane

upućeno Odboru za međunarodnu trgovinu

o preporukama Europskoj komisiji o pregovorima za Transatlantsko partnerstvo za trgovinu i ulaganja (TTIP)
(2014/2228(INI))

Izvjestitelj za mišljenje: Bart Staes

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane poziva Odbor za međunarodnu trgovinu da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uključi sljedeće prijedloge:

- uzimajući u obzir zajedničku izjavu predsjednika SAD-a Baracka Obame, predsjednika Europske komisije Joséa Manuela Barrosa i predsjednika Europskog vijeća Hermana Van Rompuyja od 13. veljače 2013.¹,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju o pregovorima u vezi sa sporazumom o trgovini i ulaganjima između Europske unije i Sjedinjenih Američkih Država od 23. svibnja 2013.²,
- uzimajući u obzir direktive za pregovore o Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja između Europske unije i Sjedinjenih Američkih Država od 14. lipnja 2013.³,
- uzimajući u obzir izvješća predstavnika SAD-a za trgovinu o sanitarnim i fitosanitarnim mjerama iz 2013. i 2014.⁴,
- uzimajući u obzir izvješća predstavnika SAD-a za trgovinu o tehničkim preprekama pri trgovanju iz 2013. i 2014.⁵,
- uzimajući u obzir studije Glavne uprave za unutarnju politiku pod nazivom „Pravne posljedice partnerstva za trgovinu i ulaganja (TTIP) između EU-a i SAD-a za pravnu stečevinu i sektore relevantne za Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane na koje bi se moglo osvrnuti tijekom pregovora” iz listopada 2013.⁶ i „zakonodavna područja pregovora o partnerstvu za trgovinu i ulaganja (TTIP) EU-a i SAD-a relevantna za Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane” iz studenog 2014.⁷,
- uzimajući u obzir informativnu napomenu Konferencije Ujedinjenih naroda o trgovini i razvoju (UNCTAD) o rješavanju sporova između ulagača i države u Sjedinjenim Američkim Državama i Europskoj uniji od lipnja 2014.⁸,
- uzimajući u obzir članke 168. i 191. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, a osobito načelo opreznosti u članku 191. stavku 2.,
- uzimajući u obzir cjelovit pristup EU-a sigurnosti hrane („od polja do stola”) koji je

¹ http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-13-94_en.htm

² Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0227.

³ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-11103-2013-DCL-1/en/pdf>

⁴ <http://www.ustr.gov/sites/default/files/2013%20SPS.pdf>

http://www.ustr.gov/sites/default/files/FINAL-2014-SPS-Report-Compiled_0.pdf

⁵ <http://www.ustr.gov/sites/default/files/2013%20TBT.pdf>

<http://www.ustr.gov/sites/default/files/2014%20TBT%20Report.pdf>

⁶ [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2013/507492/IPOL-ENVI_ET\(2013\)507492_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2013/507492/IPOL-ENVI_ET(2013)507492_EN.pdf)

⁷ [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2014/536293/IPOL_STU\(2014\)536293_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2014/536293/IPOL_STU(2014)536293_EN.pdf)

⁸ http://unctad.org/en/PublicationsLibrary/webdiaepcb2014d4_en.pdf

utemeljen 2004.¹,

- uzimajući u obzir rezultate ankete Eurobarometra iz studenoga 2014. o transatlantskom sporazumu za trgovinu i ulaganja,
 - uzimajući u obzir Direktivu 2001/81/EZ o nacionalnim gornjim granicama emisije kao dio provedbe tematske strategije o onečišćenju zraka i uzimajući u obzir zakonodavstvo za posebne kategorije izvora kao što su Euro 5/6 i EURO VI, čiji je cilj smanjenje onečišćenja zraka koje uzrokuje 400 000 preranih smrti u Europi,
- A. budući da je trgovina pokretač rasta, zapošljavanja i blagostanja za generacije građana u Europi; budući da trgovina i ulaganja, međutim, nisu ciljevi sami po sebi, nego trebaju predstavljati sredstva za podizanje standarda života, poboljšanje dobrobiti, zaštitu i promicanje javnog zdravlja te osiguranje punog zaposlenja i održive uporabe svjetskih resursa u skladu s ciljem održivog razvoja, nastojeći zaštititi i sačuvati okoliš;
- B. budući da je, prema anketi Eurobarometra iz studenoga 2014., u 25 od 28 država članica većina europskog stanovništva izrazila naklonost transatlantskom sporazumu za trgovinu i ulaganja;
- C. budući da će se Europa, kao kontinent sa sve starijim stanovništvom, nedovoljnim sirovinama, niskim stopama rađanja i modelom socijalne zaštite koji se temelji na velikim socijalnim izdacima kao udjelom u BDP-u, sve više oslanjati na rast izvan EU-a kako bi pomogla stvoriti blagostanje na vlastitom području radi podrške svojim sustavima socijalne zaštite koji će biti pod velikim pritiskom prvenstveno kao posljedica produljenog životnog vijeka i pada broja radno sposobnog stanovništva;
- D. budući da je, prema direktivama Vijeća namijenjenima pregovorima o Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja², cilj Sporazuma povećati trgovinu i ulaganja između EU-a i SAD-a kako bi nastale nove gospodarske mogućnosti za stvaranje radnih mjesta i rast putem povećanog pristupa tržištu i veću regulatornu usklađenost uklanjanjem nepotrebnih regulatornih prepreka trgovini i otvaranjem puta za uspostavu globalnih standarda uz istodobno priznavanje da je održivi razvoj sveobuhvatni cilj strana te da strane neće poticati ni trgovinu ni strana izravna ulaganja snižavanjem domaćih ekoloških, zdravstvenih i sigurnosnih standarda te kriterija zakonodavstva o tim pitanjima; budući da su Europska komisija³ i predsjednik Obama⁴ više puta javno naveli da se standardi neće sniziti ni na jednoj strani Atlantika;
- E. budući da je s drugim globalnim subjektima SAD već sklopio nekoliko drugih sporazuma o partnerstvu za trgovinu i ulaganja;
- F. budući da pregovori o Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja sadrže tri glavna stupa koji obuhvaćaju a) pristup tržištu, b) regulatorna pitanja i nekarinske prepreke te c)

¹ http://ec.europa.eu/dgs/health_consumer/information_sources/docs/from_farm_to_fork_2004_en.pdf

² <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-11103-2013-DCL-1/en/pdf>

³ http://europa.eu/rapid/press-release_STATEMENT-14-12_en.htm

⁴ <http://www.whitehouse.gov/the-press-office/2014/03/26/press-conference-president-obama-european-council-president-van-rompuy-a>

propise;

- G. budući da Transatlantsko partnerstvo za trgovinu i ulaganja pruža priliku otvaranju puta za uspostavu visokih standarda u određenim područjima radi zaštite javnog zdravlja, zdravlja životinja i okoliša na svjetskoj razini;
- H. budući da ipak postoji zabrinutost da bi cilj Transatlantskog partnerstva za trgovinu i ulaganja da se smanje i uklone postojeće nekarinske prepreke¹ mogao dovesti do sporazuma koji bi mogao ugroziti razinu zaštite EU-a u pogledu javnog zdravlja, uključujući sigurnost hrane, zdravlje životinja i okoliš;
- I. budući da postoje različitosti između regulatornih sustava EU-a i SAD-a, između ostaloga u pogledu zaštite javnog zdravlja i okoliša, uključujući sigurnost hrane, informiranje potrošača i zdravlje životinja, zbog različite pravne i političke kulture u kojoj se odražavaju različite zabrinutosti i pristupi, kao što su različita načela (npr. načelo predostrožnosti), vrijednosne procjene, ciljevi politike i metode analize rizika;
- J. budući da EU i SAD smatraju da su određeni standardi u tim područjima trgovinske prepreke²;
- K. budući da postoji zabrinutost da je namjera usvajanja Transatlantskog partnerstva za trgovinu i ulaganja te sličnih trgovinskih sporazuma već utjecala na prijedloge Komisije i radnje u vezi s, primjerice, sigurnošću hrane i zaštitom klime (npr. tretmani za smanjenje patogena, označivanje mesa kloniranih životinja i njihovih potomaka te provedba Direktive o kakvoći goriva);
- L. budući da postoji zabrinutost da se nacrtom odredbi o regulatornoj suradnji u vezi s aktima koji imaju ili bi mogli imati značajan utjecaj na trgovinu i ulaganja između EU-a i SAD-a:
- SAD-u dodjeljuju formalna prava u pogledu provedbenih akata koji se trebaju usvojiti u skladu s člankom 291. UFEU-a, dok Europski parlament nema pravo na nadzor u pogledu provedbenih akata,
 - SAD-u dodjeljuje pravo na regulatorne razmjene u vezi s usvajanjem nacionalnog zakonodavstva kod država članica, uključujući zajedničko ispitivanje mogućih sredstava za promicanje regulatorne usklađenosti,
 - *de facto* može otežati EU-u nadilaženje najmanjeg zajedničkog nazivnika međunarodnih instrumenata zbog njegovih obveza prema međunarodnoj regulatornoj suradnji i provedbi međunarodnih instrumenata;
- M. budući da je preduvjet za postizanje veće regulatorne usklađenosti bez ugrožavanja postojećih i budućih standarda EU-a u pogledu zdravlja i okoliša jasno razlikovanje onih

¹ Vidi izvješće iz 2014. predstavnika SAD-a za trgovinu o tehničkim preprekama pri trgovanju SAD-a, str. 45.

² Za SAD vidi izvješća predstavnika SAD-a za trgovinu o tehničkim preprekama pri trgovanju iz 2013. i 2014.

područja u kojima su ciljevi i razine zaštite slični od onih u kojima se razlikuju; budući da se u područjima u kojima su ciljevi i razina zaštite slični, mogu provoditi zajednički pristupi ili ostvariti uzajamno priznavanje; budući da se u područjima u kojima se razine zaštite jasno razlikuju suradnja treba usredotočiti na razmjenu informacija ili uzlazno usklađivanje;

- N. budući da zakonodavci EU-a i SAD-a različito pristupaju regulaciji sigurnosti hrane i hrane za životinje, posebno u pogledu odobrenja, označivanja i kontrole genetski modificiranih proizvoda u lancu hrane i hrane za životinje, sljedivosti mesa, tretiranja patogena, pesticida i kloniranih životinja; budući da se uredbe EU-a o okolišu i sigurnosti hrane temelje na načelu predostrožnosti i pristupu „od polja do stola” kojima se uspostavljaju stroži propisi EU-a te bi se stoga trebale održavati;
- O. budući da će učinak budućega Transatlantskog partnerstva za trgovinu i ulaganja na pravnu stečevinu EU-a o okolišu, zdravlju i sigurnosti hrane jako ovisiti o točnim odredbama sporazuma; budući da sporazum o trgovini ni pod kojim uvjetima ne može izmijeniti postojeće zakonodavstvo ugovornih zemalja; budući da provedba postojećeg zakonodavstva, kao i donošenje budućih zakona, mora ostati u rukama demokratski izabраниh tijela, koja poštuju utvrđene postupke;
- P. budući da EU trenutačno ima ograničen pristup tržištu SAD-a u pomorskom sektoru, a ako se ispravno provede, Transatlantsko partnerstvo za trgovinu i ulaganja moglo bi dovesti do bolje suradnje, veće konvergencije i gospodarske dobrobiti za europska poduzeća;
- Q. budući da SAD, za razliku od više od 150 zemalja diljem svijeta, nije ratificirao glavne međunarodne konvencije o kemijskim tvarima (npr. Stockholmsku konvenciju o postojećim organskim onečišćujućim tvarima, Rotterdamsku konvenciju o određenim opasnim kemikalijama u trgovini), što pokazuje da je SAD izoliran u pogledu međunarodne politike o kemikalijama; budući da, osim toga, SAD odbija primijeniti dio povezan s okolišem Globalno usklađenog sustava UN-a za razvrstavanje i označivanja kemikalija, što pokazuje da, kada je riječ o kemikalijama, postoji neslaganje između SAD-a i EU-a na osnovnoj razini;
- R. budući da je, u skladu s izvješćem SAD-a iz 2014. o tehničkim preprekama u trgovini, SAD postavio pitanja u vezi s Uredbom REACH na svakoj sjednici Odbora Svjetske trgovinske organizacije (WTO) za tehničke prepreke u trgovini od 2003., intervenirajući „izražavanjem zabrinutosti u pogledu toga da su aspekti Uredbe REACH diskriminirajući, da im nedostaje legitimno opravdanje te da postavljaju nepotrebne prepreke za trgovinu”, što pokazuje temeljno protivljenje SAD-a Uredbi REACH;
- S. budući da je temeljno različita priroda Zakona o nadzoru otrovnih tvari SAD-a (TSCA), usvojenog 1976., u usporedbi s Uredbom REACH koja je usvojena 2006., opće prihvaćena; budući da se zbog toga pregovorima o Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja ne namjeravaju uskladiti dva sustava; budući da se, međutim, pregovori odnose na buduću suradnju u vezi s provedbom Uredbe REACH; budući da, uzimajući u obzir vrlo različite poglede na upravljanje rizicima u vezi s kemikalijama i temeljno i kontinuirano suprotstavljanje SAD-a Uredbi REACH, nema koristi od suradnje u vezi s provedbom tih različitih zakona, tim više što je provedba daleko od samo

tehničkog ili neprijepornog izvršavanja;

T. budući da postoje velike razlike u regulatornim sustavima SAD-a i EU-a u pogledu proizvoda za zaštitu bilja:

– 82 aktivne tvari zabranjene su u EU-u, a dopuštene u SAD-u,

– EU je u Uredbi (EZ) br. 1107/2009 namjerno usvojio granične kriterije temeljene na opasnosti kako bi se ukinula uporaba aktivnih tvari koje su kancerogene, mutagene ili toksične za reprodukciju, ili postoje, toksične i bioakumulativne, ili djeluju kao endokrini disruptori; SAD ustraje na pristupu koji se temelji na riziku, na temelju brojnih pretpostavki i ekstrapolacija, tolerirajući tako uporabu tih zabrinjavajućih tvari,

– postoji opći uzorak manjih količina dopuštenih ostataka pesticida u hrani u EU-u u odnosu na SAD;

U. budući da nacrt EU-ova teksta pregovora o sanitarnim i fitosanitarnim mjerama zakazanog za razdoblje od 29. rujna do 3. listopada 2014. predlaže obvezivanje strana da primijene odstupanja i maksimalne razine ostataka Komisije Codex Alimentariusu u roku od 12 mjeseci nakon njihova usvajanja, osim ako se uvozna strana nije ogradila na sastanku Komisije Codex Alimentariusu; budući da postoji opći uzorak manjih količina dopuštenih ostataka pesticida u hrani u EU-u u usporedbi s Komisijom Codex Alimentariusu; budući da je u posljednje četiri godine Europska agencija za sigurnost hrane (EFSA) izrazila svoju zadržku u 31 – 57 % slučajeva, što naglašava visok stupanj neslaganja EFSA-e sa standardima Codexa; budući da se EFSA trenutačno smatra slobodnom izraziti svoju zadržku unutar mogućih granica; budući da je, jednom kad se usvoji Transatlantsko partnerstvo za trgovinu i ulaganja, vrlo upitno hoće li EFSA politički moći nastaviti djelovati na taj način, s obzirom na to da se nacrtom teksta namjerava obvezati EU i SAD da surađuju u međunarodnim tijelima za postavljanje standarda „u cilju postizanja uzajamno zadovoljavajućih ishoda”, što bi moglo obeshrabriti EFSA-u da u budućnosti izražava zadržku Komisiji Codex Alimentariusu i stoga dovesti do slabijih standarda u EU-u;

V. budući da bi se trebao spriječiti uvoz u EU mesa peradi koje je tretirano u antimikrobnim otopinama koje sadrže natrijev hipoklorit;

W. budući da je gotovo ratificirani Sveobuhvatni gospodarski i trgovinski sporazum (CETA) već pokazao mogućnosti za trgovinu u osjetljivim poljoprivrednim područjima kao što je uzgoj goveda, istodobno se strogo pridržavajući standarda i metoda u pogledu europskih sanitarnih i fitosanitarnih mjera¹;

X. budući da se izvješće SAD-a iz 2014. o tehničkim preprekama u trgovini odnosi na probleme kemijske industrije i industrije za zaštitu usjeva SAD-a u pogledu razvijanja graničnih kriterija temeljenih na opasnosti za tvari koje djeluju kao endokrini disruptori te se navodi da je SAD izrazio zabrinutost u vezi s prijedlogom Glavne uprave za okoliš bilateralno te tijekom sjednica Odbora WTO-a za tehničke prepreke u trgovini i Odbora za sanitarne i fitosanitarne mjere; budući da je Komisija u srpnju 2013. odlučila pokrenuti

¹ <http://www.globalmeatnews.com/Industry-Markets/Canada-to-develop-hormone-free-beef-for-EU>

procjenu učinka na razvoj kriterija za tvari koje djeluju kao endokrini disruptori; budući da je ta odluka glavni razlog za to što Komisija nije usvojila kriterije u četverogodišnjem roku do prosinca 2013.; budući da su, dok je SAD pozdravio odluku Komisije, Vijeće i Europski parlament odlučili poduprijeti Švedsku da u sudskom postupku preispita neuspjeh Komisije, pokazujući temeljno različita mišljenja u vezi s prirodom regulatornih odredbi prava EU-a;

- Y. budući da postoje poveznice između nezdrave hrane i nezaraznih bolesti povezanih s prehranom; budući da su, prema mišljenju posebnog UN-ova izvjestitelja (o pravu svih ljudi da uživaju najveći mogući standard fizičkog i mentalnog zdravlja), globalna trgovina, povećana izravna strana ulaganja u sektoru hrane i sveprisutni marketing nezdrave hrane povećali potrošnju nezdrave hrane¹; budući da je posebni izvjestitelj zaključio svoje izvješće nizom preporuka namijenjenih Sjedinjenim Državama i prehrambenoj industriji za poduzimanje konkretnih mjera radi smanjenja proizvodnje i potrošnje nezdrave hrane i povećanja dostupnosti i pristupačnosti alternativa za zdraviju hranu;
- Z. budući da se, u skladu s globalnim akcijskim planom Svjetske zdravstvene organizacije (WHO) za sprečavanje i kontrolu neprenosivih bolesti za razdoblje 2013. – 2020.², kumulativni gubitak zbog četiri najveće nezarazne bolesti zajedno s mentalnim poremećajima procjenjuje na 47 bilijuna USD; budući da prema WHO-u ovaj gubitak predstavlja 75 % globalnog BDP-a 2010. (63 bilijuna USD); budući da će, prema WHO-u, nastavljanje „poslovanja kao i obično” u pogledu nezaraznih bolesti rezultirati gubitkom produktivnosti i eskalacijom troškova zdravstvene skrbi u svim zemljama;
- AA. budući da je generalni direktor Svjetske zdravstvene organizacije na 8. Globalnoj konferenciji o promicanju zdravlja u lipnju 2013. izjavio da su „naperi za sprečavanje nezaraznih bolesti protivni poslovnim interesima moćnih gospodarskih subjekata”³;
- AB. budući da bi Transatlantsko partnerstvo za trgovinu i ulaganja, slično kao Sporazum o transpacifičkom partnerstvu, moglo ograničiti mogućnost EU-a i država članica da zaštite prehrambenu politiku od utjecaja interesnih skupina, smanjiti raspon dostupnih intervencija za aktivno odvratanje od potrošnje manje zdrave hrane (i promicanje zdrave hrane), uključujući putem politika javne nabave, te ograničiti mogućnost EU-a i država članica da primijene te intervencije⁴;
- AC. budući da je savezni zakon SAD-a o dobrobiti životinja ispod razine propisa EU-a, uključujući nedostatak zakonodavstva o standardima dobrobiti za uzgojene životinje prije klanja; budući da Komisija nažalost ne razmatra dobrobit životinja kao pitanje povezano s trgovinom na isti način kao sigurnost hrane ili zdravlje životinja u svrhu zahtjeva uvoza;
- AD. budući da EU i SAD imaju vrlo različit regulatorni pristup, prosječnu polazišnu točku za emisije te razinu ambicija u pogledu smanjenja prosječnih emisija stakleničkih plinova lakih teretnih vozila; budući da ovo područje stoga ne bi trebalo biti predmetom

¹ http://www.unscn.org/files/Announcements/Other_announcements/A-HRC-26-31_en.pdf

² http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/94384/1/9789241506236_eng.pdf?ua=1

³ http://www.who.int/dg/speeches/2013/health_promotion_20130610/en/

⁴ [http://www.healthpolicyjrnl.com/article/S0168-8510\(14\)00203-6/abstract](http://www.healthpolicyjrnl.com/article/S0168-8510(14)00203-6/abstract)

uzajamnog priznavanja;

- AE. budući da zakonodavci i regulatori EU-a i SAD-a imaju vrlo različit pristup borbi protiv emisija stakleničkih plinova i rješavanju klimatskih promjena; budući da bi suprotstavljanje značajnim prijetnjama klimatskih promjena i održavanje cjelovitosti usvojene klimatske politike trebalo imati prioritet u odnosu na promicanje trgovine;
- AF. budući da je važno da Transatlantsko partnerstvo za trgovinu i ulaganja internalizira vanjske troškove zrakoplovstva, pomorskog prometa i cestovnog teretnog prometa povezane s klimom, zdravljem i okolišem, kako bi se osigurala održivost globalne trgovine robom; budući da bi, u nedostatku učinkovite međunarodne mjere za internalizaciju tih troškova, EU trebao uvesti i provesti regionalne nediskriminirajuće mjere za rješavanje tih vanjskih učinaka;
- AG. budući da bi cilj odredbi održivog razvoja u Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja trebao biti osiguranje da se politike trgovine i okoliša međusobno podupiru, promicanje optimalne uporabe resursa u skladu s ciljem održivog razvoja te jačanje suradnje za zaštitu okoliša;
- AH. budući da u mnogim područjima, kao što su klimatske politike i politike za kontrolu emisija, SAD ima niže regulatorne standarde od EU-a, što za posljedicu ima veće troškove proizvodnje i regulatorne usklađenosti u EU-u te stoga i rizik od istjecanja ugljika i emisija;
- AI. budući da smanjenje carina za energetske osjetljivu robu ondje gdje je trošak regulatorne, ekološke i klimatske usklađenosti EU-a viši od onog u SAD-u, može za posljedicu imati smanjenje konkurentnosti proizvodnje EU-a u usporedbi s uvozima SAD-a koji nemaju takve troškove;
- AJ. budući da su univerzalni zdravstveni sustavi dio europskog socijalnog modela, a države članice imaju sposobnost za upravljanje zdravstvenim uslugama i liječničkom skrbi te njihovu organizaciju;
- AK. budući da Uredba (EU) br. 536/2014 Europskog parlamenta i Vijeća o kliničkim ispitivanjima lijekova za primjenu kod ljudi zahtijeva objavu sažetka rezultata svih kliničkih ispitivanja u javno dostupnoj bazi podataka godinu dana nakon završetka ispitivanja te objavu cjelokupnog izvješća o kliničkoj studiji nakon završetka postupka odobravanja ili nakon što podnositelj zahtijeva povuče zahtjev za izdavanje odobrenja za stavljanje u promet; budući da pravo SAD-a ne zahtijeva jednaku razinu transparentnosti;
- AL. budući da se procjenjuje da farmaceutski troškovi predstavljaju 1,5 % europskog BDP-a, stoga bi svako povećanje u pogledu zaštite intelektualnog vlasništva koje proizlazi iz Transatlantskog partnerstva za trgovinu i ulaganja moglo imati negativan učinak na troškove zdravstvene skrbi;
- AM. budući da su, prema Konferenciji Ujedinjenih naroda o trgovini i razvoju, mjere za zaštitu okoliša i zdravlja među mjerama vlade koje su se najčešće dovodene u pitanje u

slučajevima mehanizama rješavanja sporova između ulagača i države;

AN. budući da je 25. studenoga 2014. Komisija odlučila povećati transparentnost pregovora o Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja¹; budući da je ta odluka dobrodošla; budući da je 7. siječnja 2015. Europski ombudsman Emily O'Reilly također pozdravila napredak koji je Komisija postigla u povećavanju transparentnosti pregovora o Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja, ali i iznijela nekoliko preporuka za daljnje napredovanje²; budući da bi pristup tekstualnim prijedlozima SAD-a također povećao transparentnost;

1. poziva Komisiju da slijedi opća načela i ciljeve direktiva Vijeća namijenjenih pregovorima o Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja;
2. poziva Komisiju da osigura da se politike i načela EU-a za zaštitu i poboljšanje kvalitete javnog zdravlja, zdravlja životinja i okoliša podupiru tijekom pregovora, *de iure* i *de facto*, i u cijelosti odraze u završnom sporazumu Transatlantskog partnerstva za trgovinu i ulaganja;
3. poziva Komisiju da jamči da Transatlantsko partnerstvo za trgovinu i ulaganja neće dovoditi u pitanje pravo, sposobnosti i zakonodavne postupke EU-a i država članica u vezi s donošenjem, primjenom i provedbom, u skladu s njihovim nadležnostima, postojećih i budućih mjera potrebnih za postizanje legitimnih ciljeva javne politike, kao što su javno zdravlje, zdravlje životinja i zaštita okoliša na nediskriminirajući način;
4. poziva Komisiju da zajamči da nijedan sporazum, putem poglavlja o horizontalnoj regulatornoj suradnji ili sektorskih odredbi, ne dovodi do snižavanja postojećih standarda u pogledu okoliša, zdravlja i sigurnosti hrane, te da na sličan način zajamči da neće utjecati na standarde koje tek treba odrediti u područjima u kojima su zakonodavstvo ili standardi vrlo različiti u SAD-u u odnosu na EU, kao što je, primjerice, provedba postojećeg (okvira) zakonodavstva (npr. Uredba REACH) ili donošenje novih zakona (npr. o kloniranju) ili budućih definicija koje utječu na razinu zaštite (npr. o kemikalijama koje djeluju kao endokrini disruptori);
5. poziva Komisiju da ograniči regulatornu suradnju na jasno određena sektorska područja u kojima SAD i EU imaju slične razine zaštite ili kada postoji osnovana sumnja, unatoč različitim razinama zaštite, da se uzlazno usklađivanje može postići ili barem vrijedi pokušati postići ga; poziva Komisiju da zajamči da odredbe o regulatornoj suradnji u Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja ne postavljaju postupovne zahtjeve za donošenje obuhvaćenih akata Unije niti uzrokuju izvršiva prava u tom pogledu;
6. poziva Komisiju da zajamči da su svi zakonodavci i svi dionici na koje se odnosi regulatorna suradnja uključeni u svako tijelo koje se može osnovati radi istraživanja buduće regulatorne suradnje;
7. poziva Komisiju da zajamči da neće biti kompromisa između gospodarskih ciljeva te

¹ C(2014) 9052 završna verzija.

² <http://www.ombudsman.europa.eu/en/cases/correspondence.faces/en/58643/html.bookmark>

javnog zdravlja, sigurnosti hrane, dobrobiti životinja i okoliša¹; poziva Komisiju da prizna da u slučajevima u kojima EU i SAD imaju vrlo različite propise neće biti sporazuma, primjerice o javnim zdravstvenim uslugama, genetski modificiranim organizmima, uporabi hormona u sektoru uzgoja goveda, Uredbi REACH i njezinoj provedbi te kloniranju životinja radi uzgoja, te da stoga ne pregovara o tim pitanjima;

8. poziva Komisiju da sljedeće regulatorne mjere ili standarde uzme u obzir kao temeljne mjere i standarde koje se ne smije ugroziti:
 - neodobravanje aktivnih tvari te najveće dopuštene razine ostataka pesticida u EU-u,
 - regulatorne mjere u pogledu tvari koje djeluju kao endokrini disruptori,
 - organizacijsku autonomiju u području vodoopskrbe i odvodnje,
 - integrirani pristup EU-a sigurnosti hrane, uključujući odredbe o dobrobiti životinja,
 - provedbu zakonodavstva EU-a o informiranju potrošača o hrani,
 - provedbu Uredbe (EU) br. 536/2014 Europskog parlamenta i Vijeća o kliničkim ispitivanjima lijekova za primjenu kod ljudi, a posebno zahtjev da se potpuna izvješća o kliničkim studijama za sva klinička ispitivanja objavljuju u javno dostupnim bazama podataka nakon dovršenja postupka odobrenja,
 - nadležnost država članica u pogledu organizacije zdravstvenih sustava, uključujući određivanje cijena medicinskih proizvoda i nadoknada, kao i pristupa lijekovima,
 - ograničenja sastojaka u kozmetičkim proizvodima te zabranu ispitivanja na životinjama u pogledu kozmetičkih sastojaka i konačnih proizvoda,
 - politike EU-a u području obnovljive energije i zelene tehnologije te ostvarenje klimatskih i energetske ciljeva EU-a,
 - mjere za smanjenje ovisnosti o fosilnim gorivima te međunarodne postupke i/ili postupke EU-a koji dovode do dekarbonizacije prometa,
 - zahtjeve za ekološki dizajn proizvoda koji koriste energiju;
9. poziva Komisiju da isključi javne i socijalne službe iz svih odredbi sporazuma; osim toga, ustraje na tome da ne smije biti negativnih popisa, hibridnih pristupa ili tzv. *ratchet* klauzula (klauzula o stupnjevitim promjenama);
10. poziva Komisiju da zajamči da je u sljedećim područjima postignut zajednički pristup, regulatorna suradnja ili uzajamno priznavanje, kako je primjereno, pod uvjetom da se razina standarda EU-a ne ugrožava:
 - SAD-ovo priznavanje i zaštita svih europskih zaštićenih oznaka izvornosti i zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla te stajanje na kraj obmanjujućoj uporabi oznaka

¹ Vidi govor povjerenice EU-a za trgovinu Cecilije Malmström od 11. prosinca 2014.

zemljopisnog podrijetla u SAD-u,

– integrirano upravljanje zaštitom od štetnih organizama radi izbjegavanja štetočinja životinja i bilja,

– smanjenje uporabe antibiotika u uzgoju stoke, osiguravajući učinkovitost antibiotika za ljude i životinje,

– sustavi identifikacije životinja i usklađene odredbe sljedivosti kako bi se zajamčilo da se prerađenu i neprerađenu hranu koja sadrži proizvode životinjskog podrijetla može učinkovito pratiti u cijelom prehrambenom lancu,

– metode koje su alternativa ispitivanju na životinjama,

– inspekcije koje se odnose na proizvodnju farmaceutskih proizvoda i medicinskih uređaja,

– mjere za borbu protiv pretilosti, posebno kod djece,

– zelena javna nabava,

– usklađena provedba Sporazuma UNECE-a iz 1958. o usvajanju jedinstvenih tehničkih propisa i Sporazuma iz 1998. o globalnim tehničkim pravilnicima UN-a,

– ujednačeno uvođenje poboljšanog ispitnog ciklusa u EU-u i SAD-u na temelju globalno usklađenog postupka testiranja za laka vozila; nadzor tržišta, usklađenost certifikacije proizvodnje i testova sukladnosti u uporabi te transparentnost rezultata,

– uvođenje svjetskog sustava za klasifikaciju lakih i teških vozila,

– zamjena cijanida u rudarstvu;

11. poziva Komisiju da teži integraciji postojećih sustava ranog upozorenja u prehrambenom sektoru u EU-u i SAD-u i poboljšanju sljedivosti proizvoda u lancu transatlantske trgovine kako bi se moglo brzo djelovati radi zaštite zdravlja u slučaju upozorenja povezanog s hranom;

12. poziva Komisiju da zajamči da se poglavljem o tehničkim preprekama trgovini u Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja ne ograničavaju mogućnosti EU-a i njegovih država članica da donesu mjere u cilju smanjenja potrošnje određenih proizvoda kao što su duhan, hrana koja sadrži velike količine masti, soli i šećera te uživanja alkohola sa štetnim posljedicama;

13. poziva Komisiju da potakne SAD da ukine zabranu uvoza govedine iz EU-a;

14. poziva Komisiju da uspostavi formalni dijalog s regulatornim tijelima SAD-a o dobrobiti životinja; poziva Komisiju da brani odredbe o dobrobiti životinja kako bi se postigla usklađenost na najvišoj razini poduprta nužnim provedbenim mehanizmima;

15. poziva Komisiju da, prije pristanka na regulatornu suradnju u pogledu tih pitanja, u

kontekstu poglavlja o trgovini i održivom razvoju, od SAD-a zatraži potpuno poštovanje multilateralnih sporazuma o zaštiti okoliša kao što su, među ostalim, Protokol iz Montreala (ozon), Baselska konvencija (prekogranični promet opasnog otpada), Stockholmska konvencija (postojane organske onečišćujuće tvari), Rotterdamska konvencija (trgovina opasnim kemikalijama i pesticidima), Konvencija o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka, Konvencija o biološkoj raznolikosti i Protokol iz Kyota;

16. poziva Komisiju da izbjegne dvosmislenosti kako bi se spriječilo opširno tumačenje arbitražnih sudova osiguravajući da su ključni pojmovi koji se upotrebljavaju u sporazumu jasno definirani;
17. poziva Komisiju da se suprotstavi uključivanju mehanizama rješavanja sporova između ulagača i države u Transatlantsko partnerstvo za trgovinu i ulaganja jer, s jedne strane, ti mehanizmi znatno potkopavaju suverena prava Europske unije, njezinih država članica te regionalnih i lokalnih uprava u donošenju propisa o javnom zdravlju, sigurnosti hrane i okolišu, a, s druge strane, sudovi EU-a i/ili država članica trebali bi biti ti koji pružaju učinkovitu pravnu zaštitu utemeljenu na demokratskoj legitimnosti za rješavanje svih očekivanih sporova na odgovarajući, učinkovit i štedljiv način;
18. poziva Komisiju da u okviru pregovora o Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja ukine oslobađanje od poreza na gorivo za komercijalno zrakoplovstvo u skladu s obvezama G20 kako bi se ukinule potpore za fosilna goriva;
19. poziva Komisiju da zajamči da će Europski parlament biti potpuno obaviješten o postupku pregovaranja;
20. poziva Komisiju da, u skladu s preporukama Europskog ombudsmana od 7. siječnja 2015., nastavi povećavati transparentnost u pregovorima;
21. poziva Komisiju da zahtijeva od SAD-a da odražava radnje EU-a u cilju povećavanja transparentnosti;
22. poziva Komisiju da osigura da je procjena učinka održivosti trgovine na ugovor o Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja sveobuhvatna i ažurirana čim tekst bude konsolidiran te prije nego što ga dovrši, s jasnim uključivanjem dionika i civilnog društva; smatra da bi se procjenom učinka održivosti trebalo i temeljito pregledati i ocijeniti predložene odredbe u pogledu njihova mogućeg učinka na regulatornu pravnu stečevinu i slobodu EU-a da u budućnosti ostvari legitimne ciljeve javne politike, te može li se navodni cilj postići jednako dobro drugim sredstvima.

REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U ODBORU

Datum usvajanja	14.4.2015
Rezultat konačnog glasanja	+: 59 -: 8 0: 2
Zastupnici nazočni na konačnom glasanju	Margrete Auken, Pilar Ayuso, Zoltán Balczó, Catherine Bearder, Ivo Belet, Biljana Borzan, Nessa Childers, Mireille D'Ornano, Miriam Dalli, Seb Dance, Angélique Delahaye, Jørn Dohrmann, Ian Duncan, Stefan Eck, Eleonora Evi, José Inácio Faria, Francesc Gambús, Iratxe García Pérez, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Jens Gieseke, Julie Girling, Sylvie Goddyn, Matthias Groote, Françoise Grossetête, Andrzej Grzyb, Martin Häusling, Anneli Jäätteenmäki, Benedek Jávor, Josu Juaristi Abaunz, Karin Kadenbach, Kateřina Konečná, Giovanni La Via, Peter Liese, Norbert Lins, Valentinas Mazuronis, Susanne Melior, Miroslav Mikolášik, Gilles Pargneaux, Marit Paulsen, Piernicola Pedicini, Bolesław G. Piecha, Pavel Poc, Annie Schreijer-Pierik, Davor Škrlec, Dubravka Šuica, Tibor Szanyi, Nils Torvalds, Glenis Willmott, Jadwiga Wiśniewska, Damiano Zoffoli
Zamjenici nazočni na konačnom glasanju	Paul Brannen, Renata Briano, Nicola Caputo, Mark Demesmaeker, Herbert Dorfmann, Eleonora Forenza, Esther Herranz García, Peter Jahr, Joëlle Mélin, József Nagy, Younous Omarjee, Sirpa Pietikäinen, Gabriele Preuß, Christel Schaldemose, Bart Staes, Kay Swinburne, Tom Vandenkendelaere
Zamjenici nazočni na konačnom glasanju prema čl. 200. st. 2.	Ignazio Corrao